

بە نام آنکە جان را فرەت آمۆخت

جوشکاری با قوس الکتریکی
تحت پوشش گازهای محافظ
MIG/MAG

ترجمە و تالیف:

علی رمضانخانی

سرشناسه	- ۱۳۳۵
عنوان و نام پدیدآور	جوشکاری با قوس الکتریکی تحت پوشش گازهای محافظ MIG/MAG ترجمه و تالیف علی رمضانخانی
مشخصات نشر	. ۱۳۸۸
مشخصات ظاهری	۲۰۴ ص: مصور، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۳-۸۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتاب حاضر ترجمه بخش‌های مربوط به MAG/MIG از دو کتاب به نامهای "Welding Modern" تالیف اندره دانیل آنهاوس، کارل هرولد ترن کویست، ویلیام بودویج و "Welding Skills and technology" تالیف دیو اسمیت است
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	جوشکاری
موضوع	جوشکاری - ابزار و وسائل
موضوع	جوشکاری - آزمون‌ها
رده بندی کنگره	TS۲۲۷/۱۳۸۸
رده بندی دیوبینی	۶۷۱/۵۲
شماره کتابشناسی ملی	۱۹۵۸۷۲۵

جوشکاری با قوس الکتریکی تحت پوشش گازهای محافظ MIG/MAG

ترجمه و تالیف	:	علی رمضانخانی
مدیر تولید	:	مجیدرضا زروئی
صفحه‌آرایی	:	مریم یوزباشی
ویراستار ادبی	:	اعوض لطیفی خرشکی
نوبت چاپ	:	اول - اسفند ۱۳۸۸
تیراز	:	۱۵۰۰
چاپ و صحافی	:	فdk ایسااتیس
قیمت	:	۶۰۰۰۰ ریال
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۳-۸۵-۱

نشانی: تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردبیلهشت - بین لبافی نژاد و جمهوری - ساختمان ۱۰ (۱۲۶ آقدیم)

تلفن : ۶۶۴۶۵۸۳۱ - ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۸۲۲۲۱

نمایندگی یزد: میدان آزادی (باغ ملی) - ابتدای خیابان فرجی - جنب مجتمع ستاره

تلفن: ۰۳۵۱-۶۲۶۸۸۲۲ - ۶۲۲۵۴۹۱

www.fadakbook.ir

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفات مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات فدک ایسااتیس می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات فدک ایسااتیس ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات فدک ایسااتیس

مقدمه

قابلیت‌های فراوان جوشکاری میگ/امگ (MIG/MAG) نسبت به قوس الکتریکی دستی موجب کاربرد گسترده‌ی این فرآیند در صنایع مختلف از جمله خودروسازی‌ها و سایر سازه‌های فلزی شده به‌گونه‌ای که امروزه بیش از ۸۰ درصد جوشکاری‌ها توسط جوشکاری GMAW و فرآیندهای وابسته به آن انجام می‌شود. از طرف دیگر کمبود منابع کاربردی مفید در زمینه‌ی این فرآیندهای موجب شد تا بخش‌های مربوط به MIG/MAG دو کتاب مرجع مفید به‌نام‌های Modern Welding و Welding Skills and Technology ترجمه و با بهره‌گیری از سایر منابع، کتاب حاضر را برای علاقه‌مندان فراهم نمائیم.

این کتاب می‌تواند برای تکنسین‌ها، کارشناسان، دانشجویان و سایر فراغیران مفید واقع شود. برای سهولت در یادگیری و ارتقای دانش فنی حدود ۱۵۰ سؤال تشریحی و چند سری سؤالات چهار گزینه‌ای با پاسخ‌های آنها به آخر کتاب افزوده شده تا کمکی باشد برای شرکت‌کنندگان در آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها و آزمون ادواری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای. امیداست تلاش‌های انجام یافته در ترجمه و تأثیف این کتاب موجب رضایت خاطر علاقه‌مندان گردد. در پایان از زحمات مدیر عامل محترم مؤسسه انتشاراتی فدک جناب آقای زروری و سایر کارکنان بهویژه جناب آقای لطیفی ویراستار ادبی که صادقانه تلاش خود را در جهت بی‌نقص شدن این کتاب به کار برداشت و قدردانی نموده، توفيق روزافزون مؤسسه فدک و همکاران آن را از خداوند متعال خواهانم.

علی رمضانخانی

زمستان ۸۸

فهرست مطالب

جوشکاری با قوس پاششی	۲۱	۵.۶.۱
جوشکاری با قوس پاششی معمولی	۲۱	۶.۶.۱
جوشکاری درزهای باریک	۲۲	Narrow gap welding

فصل دوم منبع نیرو ۲۳

ماشین‌جوش‌های مورد استفاده در فرآیند قوس الکتریکی تحت	۱.۲
پوشش گازهای محافظ	۲۵
منابع نیروی جوشکاری GMAW (دستگاه‌های جوشکاری	۱.۱.۲
(GMAW)	۲۷
تفاوت‌های بین سه نوع ماشین جوش‌های جریان برق	۲.۲
مستقیم DC	۲۸
منحنی ولت آمپر	۲۸
طول قوس	۲۹
سرعت تغذیه‌ی سیم	۳۰
منابع نیرو (دستگاه‌جوش‌های) ولتاژ ثابت C.V	۴۰.۲
کنترل شیب و القاکنده	۳۱
شیب	۳۱
القاکنده inductance	۳۱
تنظیمات با تغییر قطر سیم‌ها تغییر می‌کند	۳۲
دستگاه‌های جوشکاری ولتاژ نزولی	۹.۲.۲
کیت شروع قوس خراشی	۱۰.۲.۲

فصل سوم تنظیم دستگاه جوش ۳۵ GMAW

تنظیم دستگاه جوشکاری با قوس الکتریکی تحت پوشش	۱.۳
گاز محافظ GMAW	۳۷
خلاصه و نکات کلیدی تنظیم دستگاه	۲۰.۳
اصول راهاندازی و استفاده از دستگاه جوش (GMAW)	۱.۲.۳
MIG-MAG	۳۹

فصل چهارم دستگاه تغذیه‌سیم و کنترل کننده‌ها ۴۱

دستگاه تغذیه سیم و کنترل کننده‌ها	۱.۴
انواع تغذیه کننده سیم جوش	۱.۱.۴
انواع سیستم‌های تغذیه کننده سیم	۴۳

فصل اول جوشکاری با قوس الکتریکی تحت پوشش گاز محافظ ۱ GMAW

جوشکاری با قوس الکتریکی تحت پوشش گاز محافظ	۱.۱
"GMAW"	۳
فرآیندهای GMAW	۲.۱
سایر فرآیندهای مشتق از یک فرآیند	۳.۱
چه فلزاتی با GMAW جوشکاری می‌شوند؟	۱.۳.۱
از هر فرآیند چه موقع باید استفاده کرد.	۲.۳.۱
اصول جوشکاری GMAW	۳.۳.۱
قوس کوتاه GMAW	۴.۳.۱
القاکنده inductance	۵.۳.۱
انتقال گلوله‌ای	۶.۳.۱
انتقال پاششی	۷.۳.۱
انتقال پاششی پالسی	۸.۳.۱
انتقال پاششی چرخشی (دورانی)	۹.۳.۱
چگونگی انتقال فلز از میان قوس	۱۰.۳.۱
جوشکاری با انتقال غوطه‌ای	۱۱.۳.۱
فرآیند قوس غوطه‌ای	۱۲.۳.۱
کنترل کردن انتقال غوطه‌ای	۱۳.۳.۱
ولتاژ مدار باز (O.C.V)	۱۴.۳.۱
نرخ تغذیه سیم	۱۵.۳.۱
بهترین شرایط انتقال غوطه‌ای (قوس کوتاه)	۱۶.۳.۱
جوشکاری تحت پوشش گاز محافظ مستقیم CO ₂	۴.۱
محاسن	۱۶
سیم‌جوش‌ها	۱.۵.۱
انسان در برابر ماشین	۲.۵.۱
انتقال گلوله‌ای و پاششی	۳.۵.۱
گذر از انتقال گلوله‌ای به پاششی	۴.۵.۱
نقطه انتقالی (مرحله گذر The Transition point)	۶.۱
ترکیبات شیمیایی سیم جوش‌ها	۱.۶.۱
قطبیت	۲.۶.۱
ترکیبات گاز محافظ	۳.۶.۱
مقدار خروجی سیم از نوک نازل تا قطعه کار (Stick out)	۴.۶.۱

گاز مخلوط آرگون و اکسیژن	۸۲	۷.۲.۷
گاز مخلوط هلیم، آرگون و دی اکسید کربن	۸۳	۸.۲.۷
مخلوط آرگون و هلیم	۸۳	۹.۲.۷
انواع انتقال فلز در GMAW و گازهای پیشنهادی و کاربرد آنها	۸۴	۳.۷
قوس کوتاه	۸۴	۱.۳.۷
قوس گلوله‌ای	۸۴	۲.۳.۷
قوس پاششی	۸۴	۳.۳.۷
قوس پاششی ضربانی (پالسی)	۸۵	۴.۳.۷
قوس پاششی چرخشی Rotating spray Arc	۸۵	۵.۳.۷
مخلوط کردن گازهای محافظه	۸۵	۶.۳.۷
فلز مبنا نوع گاز را تعیین می‌کند.	۸۶	۷.۳.۷
فولادهای کربنی (فولادهای نرم)	۸۶	۸.۳.۷
ویژگی‌های فیزیکی گازهای محافظه	۸۶	۹.۳.۷
پتانسیل یونیزاسیون	۸۶	۱۰.۳.۷
قابلیت انتقال حرارتی Thermal conductivity	۸۷	۱۱.۳.۷
چگالی (دانسیته) گاز	۸۷	۱۲.۳.۷
نقطه شبنم Dew point	۸۸	۱۳.۳.۷
جوشکاری فولاد زنگ‌زن	۸۹	۱۴.۳.۷
آلومینیم	۸۹	۱۵.۳.۷
مس و آلیاژهای آن	۸۹	۱۶.۳.۷
نیکل و آلیاژهای آن	۹۰	۱۷.۳.۷
منیزیم و آلیاژهای آن	۹۰	۱۸.۳.۷
فلزات حساس به اکسید Refractory Metal	۹۰	۱۹.۳.۷
تخلخل و علل آن در جوشکاری میگ/مگ	۹۰	۴.۷

فصل هشتم جوشکاری توپودری ۹۳

جوشکاری توپودری Flux cored Arc Welding	۱.۸
(FCAW)	۹۵
فلaks شبیابی مغزی سیم‌جوش‌ها	۱.۱.۸
محاسن فرآیند توپودری FCAW	۲.۱.۸
نفوذ عمیق تر	۳.۱.۸
نرخ رسوب زیادتر	۴.۱.۸
عدم نیاز به آماده‌سازی لبه‌ها	۵.۱.۸
تجهیزات مورد نیاز جهت جوشکاری توپودری "ایستگاه جوشکاری توپودری"	۶.۱.۸
سیم‌جوش‌های مورد استفاده در جوشکاری توپودری	۷.۱.۸

فصل نهم لوازم فرعی (کمکی) ۱۰۵

لوازم فرعی	۱۰۷	۱.۹
شعله پوش‌ها و نازل تماش	۱۰۷	۱.۱.۹

تنظیم سیستم تغذیه‌ی سیم	۴۴	۳.۱.۴
تکمه کنترل تغذیه سیم جوش Inch switch مطابق (شکل ۴۷)	۴۱.۴	۴.۱.۴
تکمه‌ی تغذیه‌ی گاز محافظه (purge) گاز	۴۸	۵.۱.۴
کنترل کننده سرعت تغذیه سیم	۴۸	۶.۱.۴
کنترل از راه دور	۴۸	۷.۱.۴
کلاف سیم جوش	۵۰	۲.۴
متعلقات تغذیه کننده سیم	۵۰	۱.۲.۴
وظایف فرعی تغذیه کننده سیم	۵۰	۲.۲.۴

فصل پنجم سیم‌جوش‌های GMAW ۵۳

سیم‌جوش‌های GMAW	۵۵	۱.۵
تغذیه‌پذیری و تمیزی سیم‌جوش‌ها	۵۵	۱.۱.۵
قطار مارپیچی و ارتفاع آن (Cast and helix)	۵۵	۲.۱.۵
تمیز بودن سیم‌جوش	۵۶	۳.۱.۵
انتخاب سیم‌جوش	۵۶	۴.۱.۵
سیم‌جوش‌های توپور Solid wires	۵۶	۵.۱.۵
سیم‌جوش‌های توپودری	۵۷	۶.۱.۵
مشخصات سیم‌جوش‌ها براساس AWS	۵۸	۷.۱.۵
سیم‌جوش‌های مورد استفاده در فرآیند GMAW	۵۸	۸.۱.۵

فصل ششم تورچ (مشعل) جوشکاری ۶۵

تورچ (مشعل) جوشکاری	۶۷	۱.۶
نازل تماس‌دهنده Contact Tube	۶۷	۱.۱.۶
تورچ (انبر) دستگاه جوش GMAW	۶۸	۲.۱.۶
تورچ‌های مجهز به سیستم مکش دود	۷۰	۳.۱.۶
نازل تماس (Contact Tube)	۷۰	۴.۱.۶
شعله پوش	۷۱	۵.۱.۶
نرخ جریان مشعل‌های جوشکاری GMAW	۷۲	۶.۱.۶
مراقبت از تورچ و رعایت برخی نکات اصولی	۷۲	۷.۱.۶

فصل هفتم گازهای محافظه ۷۵

گازهای محافظه	۷۷	۱.۷
گازهای محافظه اصلی	۷۷	۲.۷
گازهایی بی‌اثر و گازهای مخلوط مورد استفاده برای فرآیند GMAW	۷۷	۱.۲.۷
هلیم	۷۹	۲.۲.۷
آرگون	۷۹	۳.۲.۷
دی‌اکسید کربن CO ₂	۸۰	۴.۲.۷
نیتروژن	۸۲	۵.۲.۷
مخلوط آرگون و دی‌اکسید کربن	۸۲	۶.۲.۷

فصل دهم نقطه‌جوش توسط دستگاه GMAW

خطرات	۱۳۳	۱.۴.۱۲
اقدامات قبل از شروع به کار	۱۳۳	۲.۴.۱۲
وسایل حفاظت شخصی	۱۳۴	۵.۱۲
حفاظت بدن	۱۳۴	۱.۵.۱۲
تهویه	۱۳۴	۲.۵.۱۲
حاللهای تمیزکننده چربی‌ها	۱۳۴	۳.۵.۱۲
ایمنی رگولاتورها	۱۳۵	۴.۵.۱۲
خلاصه نکات ایمنی	۱۳۵	۵.۵.۱۲

فصل سیزدهم تمرین‌های جوشکاری

انواع اتصالات جوشکاری در حالت تخت	۱۳۹	۱.۱.۱۳
جوش سپری در نبشی داخلی	۱۳۹	۱.۲.۱۳
جوش پخ‌دار در اتصالات لب‌به‌لب (درز جناقی یکطرفه)	۱۴۰	۲.۲.۱۳
جوشکاری نیم درز جناقی یکطرفه نبشی خارجی	۱۴۰	۳.۲.۱۳
جوش سپری روی اتصال لب روی هم	۱۴۱	۴.۲.۱۳
جوش سپری در اتصال نبشی داخلی	۱۴۱	۵.۲.۱۳
درز لاله‌ای یکطرفه روی اتصال لب به لب (در حالت افقی در وضع قائم)	۱۴۱	۶.۲.۱۳
درز نیم جناقی یکطرفه روی اتصال نبشی خارجی	۱۴۱	۷.۲.۱۳
جوشکاری اتصالات در وضعیت عمودی	۱۴۲	۸.۲.۱۳
جوش سپری در اتصال لب روی هم عمودی	۱۴۲	۹.۲.۱۳
جوش جناقی عمودی	۱۴۳	۱۰.۲.۱۳
اتصالات جوشکاری در وضعیت سقفی	۱۴۳	۱۱.۲.۱۳
جوش سپری روی اتصال لب روی هم سقفی	۱۴۳	۱۲.۲.۱۳
جوش سپری در نبشی داخلی سقفی	۱۴۳	۱۳.۲.۱۳
جوش درز جناقی یکطرفه در اتصال لب به لب سقفی	۱۴۴	۱۴.۲.۱۳
جوشکاری لب به لب عمودی سر بالا	۱۴۴	۱۵.۲.۱۳
درز نیم لاله‌ای یکطرفه روی نبشی خارجی	۱۴۴	۱۶.۲.۱۳
دستگاه‌های جوشکاری تحت پوشش گاز محافظه	۱۴۵	۱۷.۲.۱۳
GMAW و FCAW اتوماتیک	۱۴۵	۱۸.۲.۱۳
نقطه‌جوش توسط فرآیند قوس الکتریکی تحت پوشش گاز محافظه GMAW	۱۴۵	۱۸.۲.۱۳
ماهر شدن در جوشکاری GMAW (ادامه تمرین‌های جوشکاری)	۱۴۶	۲.۱۳
جوشکاری فولاد توسط MiG	۱۴۶	۱.۳.۱۳
مواد	۱۴۶	۲.۳.۱۳
گردش‌سازی توسط فرآیند GMAW روی پلیت	۱۴۶	۳.۳.۱۳
آزمایش (تست) خط جوش	۱۴۷	۴.۱۳
جوشکاری‌های نبشی (گوشه‌ای)	۱۴۷	۱.۴.۱۳
تست جوش‌های نبشی	۱۴۷	۲.۴.۱۳

فصل یازدهم تکنیک‌های جوشکاری

تکنیک‌های جوشکاری GMAW	۱۱۷	۱.۱۱
وضعیت مشعل (تورج)	۱۱۷	۱.۱.۱۱
سرعت حرکت دست (سرعت هدایت‌تورج)	۱۱۷	۲.۱.۱۱
نرخ رسوب	۱۱۸	۳.۱.۱۱
شكل مهره جوش	۱۱۸	۴.۱.۱۱
نوسان‌دادن (حرکت‌دادن) تورج جوشکاری	۱۱۹	۵.۱.۱۱
انتخاب سیم جوش برای فرآیند GMAW و یا FCAW	۱۱۹	۶.۱.۱۱
آمده‌سازی فلز پایه	۱۲۰	۷.۱.۱۱
مقدار خروجی سیم جوش از نازل تا قطعه کار "Electrode Extension"	۱۲۰	۸.۱.۱۱
دستورالعمل جوشکاری	۱۲۱	۹.۱.۱۱
جوشکاری پیش‌دستی FOREHAND WELDING	۱۲۱	۱۰.۱.۱۱
جوشکاری پس‌دستی BACK HAND WELDING	۱۲۱	۱۱.۱.۱۱

فصل دوازدهم معایب، علل و چگونگی رفع معایب و ایمنی در جوشکاری

ایمنی در جوشکاری با قوس الکتریکی تحت پوشش گاز محافظه "GMAW" و جوشکاری توبودری "FCAW"	۱۲۲	۱.۱۲
مرور موارد ایمنی	۱۲۷	۱.۱.۱۲
اتمام جوشکاری و جمع‌آوری ایستگاه‌کاری	۱۲۷	۲.۱۲
ایمنی در جوشکاری	۱۲۷	۳.۱۲
وظایف عمومی کارفرما	۱۲۷	۱.۳.۱۲
وظایف عمومی پرسنل (کارگران)	۱۲۷	۲.۳.۱۲
خطرات عمدۀ جوشکاری با قوس الکتریکی تحت پوشش گاز محافظ	۱۲۷	۳.۳.۱۲
خطرات جریان الکتریکی	۱۲۷	۴.۳.۱۲
مدار جریان جوشکاری	۱۲۸	۵.۳.۱۲
حفظات از چشم‌ها	۱۲۸	۶.۳.۱۲
خطرات ناشی از تشبعات قوس الکتریکی	۱۲۹	۷.۳.۱۲
خطرات ناشی از گاز و بخار حاصل از جوشکاری با گازهای محفوظ می‌تواند زیان آور باشد	۱۳۰	۸.۳.۱۲
جوشکاری و برشکاری در مخازن و محفظه‌های تنگ	۱۳۳	۴.۱۲

فصل پانزدهم سؤالات آزمون جوشکاری / ۱۵۹ MiG/MAG

فصل شانزدهم سؤالات تستی (۳ سری) ۱۶۹

۱۷۱ سؤالات چهارگزینه‌ای جوشکاری تحت پوشش گازمحفظ	۱.۱۶
۱۷۵ سؤالات آزمون جوشکاری (میگ/مگ) MiG/MAG	۲.۱۶
۱۷۹ سؤالات آزمون جوشکاری MiG/MAG	۳.۱۶
مفاهیم و اختصارات ۱۸۳	

واژه‌نامه ۱۸۵

فهرست الفبایی ۱۸۹

۱۵۶ دانش خود را بیازماید گروه ۲	۲.۱۴	۱۵۷ جواب سؤالات خودآزمائی گروه ۲	۱.۲.۱۴	۳.۴.۱۳ جوشکاری اتصال لب به لب ساده و جناقی (تمرینات بیشتر)
۱۴۷ آزمون (تست) جوش لب به لب قطعات فولادی	۴.۴.۱۳			
۱۴۷ جوشکاری سپری و اتصالات لب روی هم	۵.۴.۱۳			
۱۴۸ چگونگی (روش‌های) آزمایش جوش‌های سپری و لب روی هم	۶.۴.۱۳			
۱۴۸ جوشکاری با سیم‌جوش‌های توبودری	۷.۴.۱۳			
۱۴۹ جوشکاری لوله‌های فولادی	۸.۴.۱۳			
۱۴۹ روش آزمایش جوش‌های لوله	۹.۴.۱۳			
۱۴۹ آزمون‌های تأیید صلاحیت جوشکار	۱۰.۴.۱۳			
۱۴۹ آزمون ۱- اتصالات لب به لب	۵.۱۳			
۱۵۰ آزمون ۲- جوشکاری سپری و لب روی هم	۶.۱۳			
۱۵۱ آزمون شماره ۳ - جوشکاری لوله	۷.۱۳			

فصل چهاردهم سؤالات آزمون تشریحی با پاسخ‌های آنها ۱۵۳

۱۵۵ دانش خود را بیازماید : گروه ۱	۱.۱۴
۱۵۶ جواب سؤالات خودآزمائی گروه ۱	۱.۱.۱۴

فصل اول

جوشکاری با قوس الکتریکی

تحت پوشش گاز محافظ

GMAW